

Секція 5
ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСІВ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛІЗАЦІЇ

УДК 336.761

Ірина Банира - ст. гр. ПФс-32

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

НАЙВПЛИВОВІШІ ФОНДОВІ БІРЖІ СВІТУ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Крамар І.Ю.

Iryna Banyra, student

MOST INFLUENTIAL STOCK EXCHANGES IN THE WORLD

Scientific supervisor: Ph.D., Associate Professor Kramar I.Yu.

На сьогодні у світі функціонують близько двох сотень фондових бірж, проте світове визнання отримали не всі. Найвпливовіші світові фондові біржі знаходяться в Великобританії, Німеччині, США, Китаї, Японії. Вони є відомі кожному інвестору і мають високу капіталізацію, якісний рівень обслуговування, велику кількість фінансових інструментів, представлених на них.

Однією із найрозвиненіших фондових бірж є американська фондова біржа NYSE Euronext (New York Stock Exchange), заснована 8 березня 1817 року. Після обвалу ринку в 1987 році біржа зробила жорсткіші правила торгів, піднявши рівень біржової маржі (інструмент гарантійного забезпечення при торгах) та встановила максимально допустимий рівень падіння цін на акції, після якого торги зупиняються. На початку 1990-х років AMEX (American Express Company) першою у світі ввела систему електронних торгів з використанням безпроводних терміналів. В 1998 році біржа була куплена NASDAQ (National Association of Securities Dealers Automated Quotation), але в 2004 році учасники AMEX викупили майданчик та залишаються досі її акціонерами. Обсяги торгів на даній біржі становлять 608,091 млрд. доларів (дані за 2016 рік).

На Нью-Йоркській біржі для проходження процедури лістингу, що необхідно кожній організації, яка хоче розмістити свої акції або ж інші цінні папери, потрібно щоб показники організації були не нижче тих, які вказані у таблиці 1.

Найрозвинутішою азійською біржою є Токійська фондова біржа (Tokyo Stock Exchange), заснована у 1878 р. і до початку Другої світової війни мала стан комерційної організації, метою якої було лише отримання прибутку. Торгувати тут можуть регулярні, спеціальні члени і сайторі, так звані посередники. Тут розміщують свої акції всесвітньо відомі концерни такі, як Nikon, Casio, Olympus, Toyota, Honda і багато інших. У 2005 році Токійська Фондова Біржа зайняла почесне друге місце в світовій класифікації найбільших фондових ринків світу. До її складу увійшли 2,5 тис. компаній, що приносять щорічно більше 3000 млрд дол. доходу.

Таблиця 1

Вимоги щодо проходження лістингу на Нью-Йоркській фондовій біржі

№	Назва показника	Сума у млн. доларах
1	Дохід до виплати податків за останній рік	2,7
2	Прибуток за 2 попередніх роки	3
3	Чиста вартість матеріальних активів	18
4	Кількість акцій у публічному володінні	1,1
5	Курсова вартість акцій	19
6	Середньомісячний обсяг торгівлі акціями даного емітента протягом останніх 6 місяців.	1
7	Кількість акціонерів, які володіють 100 акціями і більше, — не менше	20000 осіб

Лондонська фондова біржа London Stock Exchange (LSE) бере свій початок ще з 1570 року, проте офіційно була заснована в 1801 році. Сьогодні на цю біржу припадає близько 50% загальносвітової торгівлі акціями, за що біржа отримала назву чи не найбільш інтернаціональної на планеті. У жовтні 2016 року загальна ринкова капіталізація компаній, акції яких котируються на даній біржі, склала \$6,4 млрд. За цим показником Лондонську біржу перевершує тільки Нью-Йоркська фондова біржа, де загальна капіталізація компаній склала \$13,1 млрд. При цьому Лондонська біржа випереджає Нью-Йоркську за кількістю емітентів з інших країн, показуючи кращий у світі результат, – 595 компаній. Сьогодні на цю біржу припадає близько 50% загальносвітової торгівлі акціями, за що біржа отримала назву чи не найбільш інтернаціональної на планеті. Котируються на Лондонській біржі і акції 15 українських компаній, серед яких Fertexro, «МХП» («Миронівський хлібопродукт»), «Авангард» та інші.

На Лондонській фондовій біржі проводяться як первинні публічні розміщення акцій IPO (Initial Public Offering), так і вторинні публічні розміщення цінних паперів SPO (Secondary Public Offering) емітентів з усього світу. Це пояснюється тим, що Лондон є світовим фінансовим центром, де зосереджені значні капітали і присутні серйозні інвестори.

На Лондонській фондовій біржі є різні ринки. І вони регулюються по-різному. Основний ринок регулюється спеціальним державним органом – UKLA (United Kingdom Listing Authorities – Адміністрація Великої Британії з лістингу) – і ділиться на два сегменти – стандартний та преміальний. Преміальний більш жорстко регулюється, до його учасників пред'являються підвищені вимоги щодо розкриття інформації.

Отже, можемо зробити висновок, що дані біржі мають великий вплив на розвиток великих організацій, що в свою чергу дає їм мотивацію бути кращими та успішнішими, аби мати можливість розміщувати свої акції та інші цінні папери саме на цих біржах, а для суспільства це може стати хорошим стимулом купувати ту чи іншу продукцію у компаніях, які розміщують свої цінні папери на лідерах серед світових фондових біржах.